

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

31. maj 2013

TOTAL ISPLATIO AMERIČKO TUŽILAŠTVO – NA REDU PARISKO (VIŠE)

NAGODBE

[ROSNJEFT: PRAVO VETA BP-U](#)

[LUKOIL: GOOD&BAD NEWS](#)

[GAZPROM: DEPA U DŽEPU?](#)

[NOVO PARTNERSTVO](#)

[TURSKE STRATEGIJE](#)

[UKRAJINA SPREMA CENU](#)

[POČELO BUŠENJE U RS](#)

[LNG U LUCI PLOČE?](#)

MOSKVA – Deoničari Rosnjefta treba na sastanku 20. juna da razmotre izmenu statuta kompanije kojim bi britanskom BP-u, vlasniku 19,85% ruske državne kompanije, dali pravo veta na neke ključne buduće odluke. Kako 30. maja pišu *Vedomosti*, prema predlogu amandmana na statut, Rosnjeft ne bi mogao da sklapa velike poslove, otkupljuje akcije, ili odobrava kapitalna ulaganja bez saglasnosti deoničara. Predlog nije novost u ruskoj naftnoj priredi, jer je Lukoil takva prava 2005. odobrio ConocoPhillipsu, kada je američka kompanija kupila 20% te nezavisne kompanije.

VAŠINGTON/PARIZ – Kompanija Total postigla je u sredu nagodbu sa američkim vlastima da, u zamenu za nadoknadu od 398 miliona dolara, povuku krivične i građanske tužbe protiv tog franuskog naftnog kolosa, zbog korupcije i

malverzacija u poslovima sa Iranom,

devedesetih godina. Istoga dana tužilaštvo u Parizu je, povodom istog slučaja, podiglo optužnicu protiv izvršnog direktora Totala, Christophe de Margerie-a. Tužilaštvo je preporučilo suđenje i kompaniji, zajedno sa njenim čelnikom. Prema francuskim zakonima prekršajni sudovi mogu da sude korporacijama, a ne samo pojedincima. *The Wall Street Journal*

ISTRAGA I EPILOG

Američka komisija za hartije od vrednosti (SEC) je teretila Total da je između 1995. i 2004. godine podmitio sa 60 miliona dolara posrednike jednog iranskog vladinog zvaničnika. Taj funkcioner (neimenovan) je potom iskoristio svoj uticaj da dogovori ugovor sa vladinom Nacionalnom iranskom naftnom kompanijom, kojim je Total dobio pristup istraživanjima na ostrvu Siri u Persijskom zalivu, delu ogromnog gasnog polja Južni Pars. FInansijski direktor Totala, Patrick de la Chevardière, saopštio je posle nagodbe da “nam isplate od 245,2 miliona dolara ministarstvu pravde SAD i 153 miliona dolara SEC-u, omogućavaju da stavimo tačku na ovu istragu”.

BRISEL – Velike proizvodne naftne, gasne i rudarske kompanije biće u obavezi da dostave detaljne podatke o svim plaćanjima nacionalnim vladama iznad 100.000 dolara za svaki projekat kojim rukovode, stoji u nacrtu zakona koji je 30. maja usvojio komitet Evropskog parlamenta (EP) za pravna pitanja. www.europarl.europa.eu

**ЗАШТО АВИОН
ЛЕТИ ТАКО ВИСОКО?**

Енергија живота

NIS

GAZPROM NEFT

BEČ – Različita gledanja na posledice američkog energetskog buma u proizvodnji škriljne nafte produbljuju podele u OPEC-u, uoči sastanka kartela u petak, 31. maja, piše **Bloomberg**. Najviše

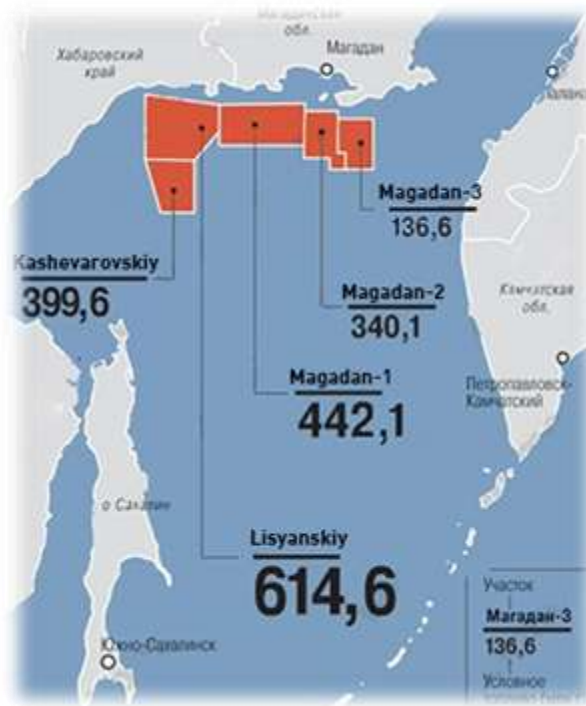
trpe afričke članice, Nigerija i Alžir, čija je nafta slične gradacije kao američka škriljna, dok zemlje Zaliva, posebno Saudi Arabija, ostaju relativno bez posledica, pa agencija u krugovima učesnika sastanka saznaje da je malo verovatno da

se donese odluka o smanjenju proizvodnje, što traže „Afrikanci“. **Reuters** iz svojih izvora saznaje da će OPEC zadržati i u narednih šest meseci ove godine proizvodni plafon od 30 miliona barela na dan. OPEC-ovi ministri su takođe zadovoljni sadašnjom cenom barela od oko 100\$, znatno ispod granice od 125\$ koja je lane alarmirala glavne potrošače nafte, dodaje agencija.

MOSKVA – Četiri naftne kompanije koje proizvode u ruskoj autonomnoj oblasti Jamalo-Nenec kažnjene su sa ukupno 9,7 miliona rubalja (312.000\$) zbog sagorevanja kaptažnog gasa na svojim naftnim izvorima iznad dozvoljene granice. Lokalna služba Federalne ekološke regulatorne agencije utvrdila je prekršaje kod kopanija Gaspromnjeft-Nojabrsknjeftegas, Zapoljarnjeft, Jangpur i Ritek, javlja u četvrtak **Interfax**.

NAFTA POSLOVI

TOKIO – Rosnjeft je potpisao sa japanskim INPEX-om ugovor o zajedničkoj eksploataciji ležišta nafte i gasa u podmorju Ohocka, sa rezervama procenjenim na 1,58 milijardi tona ekvivalentne nafte, prenosi **RIA Novosti**. Iz te najveće japanske energetske istraživačke kompanije je saopšteno u sredu da prema preliminarnom dogovoru INPEX u zajedničkom ulaganju dobija udeo od 33,3%. Dve kompanije istraživače, počev od 2017, offshore blokove Madagan-2 i Madagan-3, blizu istoimene luke na severu mora Ohock,. Prva bušenja planiraju se za sredinu 2020-ih godina, a visina inicijalnih ulaganja tek treba da se odredi.

MOSKVA - Neto profit Lukoila u prva tri meseca ove godine bio je 2,58 milijardi dolara, naspram 3,79 mlrd.\$ ostvarenih u istom periodu lane, saopšteno je u utorak iz ruske kompanije. Vrednost ukupnih prihoda je istovremeno smanjena za 0,8%, na 33,77 mlrd.\$. Kapitalna ulaganja kompanije u prva tri meseca uvećana su na 3,4 mlrd.\$, sa lanjskih 2,5 mlrd.\$, što je, uz niže cene nafte, razlog pada zarade, objašnjeno je iz Lukoila. [Upstream.online](#)

PARIZ – Lukoil planira investicije od četiri milijarde dolara u ogromno (14 milijardi barela) iračko polje West Qurna-2, odakle će krajem ove, ili početkom 2014. godine da počne proizvodnju, kazao je u utorak potpredsednik ruske kompanije Andrej Kuzjajev. On je na marginama jednog skupa OECD rekao da je kompanija već donela sve potrebne investicione i finansijske odluke. [RIA Novosti](#)

NJU DELHI – Indijska vlada odobrila je 28. maja ponudu tamošnje naftne kompanije ONGC da za 5,5 milijardi dolara kupi udeo od 8,4% američkog ConocoPhillips-a u kazahstanskom naftnom polju Kašagan, objavljuje [Wall Street Journal](#). Analitičari međutim navode da bi vlada Kazahstana mogla blokirati realizaciju tog posla koristeći klauzulu prava preće kupovine.

MOSKVA - Državni ruski naftaš Rosnjeft preužeće potpunu kontrolu nad nezavisnom gasnom kompanijom Itera, preneo je 28. maja moskovski *Kommersant*. Rosnjeft je već vlasnik 51% Itere i kupiće u naredna dva meseca za tri milijarde dolara preostalih 49%, saznaje poslovnik iz izvora upućenog u pregovore. List potseća da je Itera u 2000. ostvarila vrednost prodaja od tri milijarde dolara i tada bila drugi najveći proizvođač gasa u Rusiji, posle Gasproma.

BRISBEJN (Australija) - Royal Dutch Shell će investirati u Australiji 30 milijardi dolara u narednih pet godina, uz uslov da ta država usvoji povoljniju poresku politiku, rekao je 27. maja CEO najveće evropske naftne kompanije Peter Voser (foto). Shell je ranije ovog meseca najavio taj plan, ali je odložio njegovu realizaciju zbog visoke inflacije u zemlji, navodi

Reuters. Voser je u govoru na jednom energetskom skupu u Brizbejnu rekao da su “rastući troškovi poslovanja u Australiji ... zahtevaju odgovarajuću regulatornu i poresku politiku”. Lavovski udeo Shell-ovih planiranih investicija ići će u LNG projekte u Australiji, gde već razvija dva.

OSLO – Statoil i partneri (Total, ConocoPhillips i norveški Petoro) investiraće 1,26 milijardi dolara u razvoj manjeg naftnog polja Oseberg Delta, pripojenog velikom naftnom i gasnom polju Oseberg u Severnom moru, saopštio je u četvrtak resorno ministarstvo u Oslu. Rezerve Oseberg Delta se procenjuju na 77 miliona barela ekvivalentne nafte, a proizvodnja bi mogla početi u 4. kvartalu 2014. *Reuters*

STAVANGER - Statoil je objavio pronalazak nafte u blizini severnomorskog polja Grane, sa potencijalom od 18 do 33 miliona barela, saopšteno je u utorak iz norveške kompanije. Partneri u istraživanju su podfirme američkih kompanija ConocoPhillips i Exxon Mobil. *UPI*

ATINA – Gasprom je gotovo izvesno budući kupac kompanije DEPA, piše 28. maja atinski *Ekatimerini* povodom vesti da se ruski Sintez povukao sa tendera za privatizaciju grčke državne gasne firme. Što se tiče tendera za prodaju podfirme DEPA, gasnog operatora DESFA, vrlo je verovatno da stigne ponuda od azerbejdžanskog Socar-a, i moguće ruskog Sintez, piše list. Rok za podnošenje ponuda produžen je do 7. juna.

MOSKVA – Gasprom i holandska kompanija Gasunie potpisali su memorandum o razumevanju (MoR) o strateškoj saradnji, saopšteno je 31. maja iz ruske kompanije. Kompanije, koje su partneri u gasovodu Severni tok, će “pojačati saradnju u razvoju gasne transportne infrastrukture, uključujući proširenje Severnog toga, procesuiranje prirodnog gasa i proizvodnju LNG-a”, stoji u saopštenju. *Dow Jones*

MOSKVA – Gasprom, bi mogao da oživi 2007. godine zamrznut LNG projekat na Baltičkom moru, objavio je 28. maja moskovski *Kommersant*. List piše da Gasprom u tom segmentu ne bi imao problema sa odredbama EU Trećeg energetskeg paketa. Čelnik Gasproma Aleksej Miler je prošle nedelje najavio za *Interfax* skoro obelodanjivanje “potpuno novog LNG projekta”u Rusiji, a jedan upućeni izvor je rekao poslovnjaku da se moguće radi o izgradnji LNG pogona u Primorsku. Isti izvor kaže da bi se projekat radio u partnerstvu sa Grupom Summa, koja je suvlasnik luke.

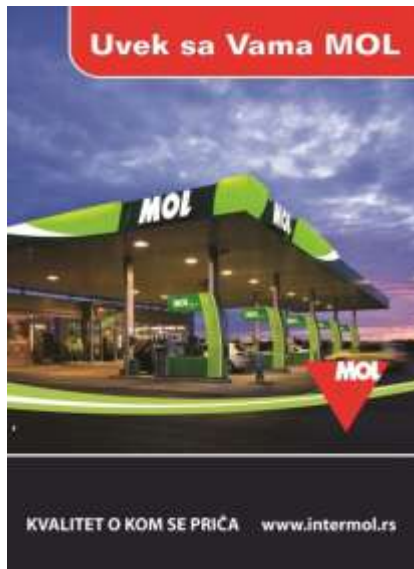

BIŠKEK – Vlada Kirgistana odobrila je ugovor o prodaji državne nacionalne gasne kompanije Gaspromu, saopšteno je 26. maja iz informacione službe vlade. Gasprom će za Kirgisgas platiti simboličnu cenu od jednog dolara, uz preuzimanje njegovih dugovanja od 38 miliona dolara i obavezu investiranja najmanje 20 milijardi rubalja (640 mil. \$) u narednih pet godina u modernizaciju gasne privrede te zemlje. *RIA Novosti*

KIJEV – Oditori procenjuju vrednost ukrajinskog gasnog tranzitnog (i pratećeg podzemnog skadišnog) sistema na 26 do 29 milijardi dolara, piše 28. maja *Kommersant Ukraine*. Pozivajući se na izvor u ministarstvu energije u Kijevu, list navodi da je procena urađena za potrebe ukrajinske vlade, pre eventualne odluke o prodaji te transportne mreže Gaspromu (u zamenu za niže cene gasa). *Forbes-Ukraine* je ranije javio da Rusija procenjuje vrednost ukrajinskog gasnog transportnog sistema na 15 do 17 milijardi dolara.

MOSKVA – Gasprom očekuje da zadrži udeo na domaćem tržištu gasa od oko 75%, ili čak da ga uveća malo do 2020, rekao je utorak jedan od menadžera kompanije. Kiril Seleznjov, čelnik odeljenja za marketing i prerađu gasa, je rekao novinarima da će se to postići kroz investicije u gasifikaciju regiona u Sibiru i na ruskom dalekom istoku. Gaspromov udeo na domaćem tržištu smanjen je za 76% u 2011, na 73,1% u prošloj godini. *Platts*

LONDON - *Reuters* je u utorak preneo vest lista *Daily Express* da se “razgovara o više od 80 milijardi funti velikoj ponudi” za kupovinu britanske gasne kompanije BG Group. Isti izvor prenosi nagađanja da bi iza ponude mogli biti Royal Dutch Shell, Exxon Mobil, brazilski Petrobras, ili indijski Reliance. Iz BG-a je odgovoreno da ne komentarišu nagađanja.

LONDON – Britanski Krunski savet obelodanio je da je ta zemlja u martu ove godine bila svela rezerve prirodnog gasa na svega šest sati potrošnje, suočena sa neuobičajenom hladnoćom i problemima u transportnom sistemu u Norveškoj, preko koga ide deo potreba za tim energentom, prenosi 27. maja *EnergyMarketPrice*.

AŠGABAT - Turska će da transportuje turkmenistanski gas do potrošača u Evropi, rekao je u četvrtak turski predsednik Abdullah Gul, u sklopu plana Ašgabata da do 30. juna počne proizvodnju iz projekta Galkiniš, drugog najvećeg gasnog polja na svetu, javlja **Reuters**. Gul je posle razgovora sa turkmenskim kolegom Gurbanđulijem Berdimuhamedovim (foto), rekao da je o transportu gasa preko Turske do Evrope sa Turkmenistanom potpisan sporazum.

PARIZ – Predsednik GDF Suez-a Jean-Francois Cirelli rekao je u sredu da će ta francuska kompanija, posle ulaska u konzorcijum Nabucco West, postati centralni igrač na evropskom tržištu prirodnog gasa. Iz te kompanije je rečeno da će ovaj gasovod biti izgrađen do 2020. godine, ako ga konzorcijum koji razvija azerbejdžansko mega gasno polje Šah Deniz izabere u junu za transportera u Evropu. Cirelli je tržišnu težinu GDF-a ilustrovao činjenicom da je vlasnik najveće gasne transportne mreže u Evropi i drugi po veličini kupac prirodnog gasa na Starom kontinentu. OMV je

28. maja dogovorio prodaju francuskom GDF SUEZ-u udela od oko 9 odsto u projektu Nabucco West.

RIM – Kompanija Eni postigla je dogovor sa alžirskom energetsom grupom Sonatrach o reviziji nekih odredbi ugovora o uvozu alžirskog gasa za 2013. i 2014. godinu, saopšteno je u utorak iz italijanskog energetskeg kolosa. Dogovoreno je da se smanje određene ugovorene količine gasa za isporuke u Italiju, saopšteno je bez preciziranja. Samo se dodaje da je sporazum deo programa pregovora o izmenama ugovora i da će doprineti profitabilnosti Enija. **ANSA**

ZAGREB – Malo poznati kanadski investicioni fond Gryphon Capital Development Corporation s partnerima i konzorcijum SNC Lavalin i Bechtel – planiraju izgradnju terminala za pretovar i skladištenje LNG-a u Pločama i nužnu infrastrukturu. Vrednost investicije bila bi 5,5 milijardi dolara, što bi se uložilo kroz pet do sedam godina. Finansijsku su konstrukciju zatvorili kanadski fondovi rizičnoga kapitala, penzioni fondovi i banke, piše 28. maja [Večernji.hr](#). Potencijalni

kanadski ulagači sastali su se s ministrom privrede Hrvatske Ivanom Vrdoljakom tokom njegove nedavne posete Kanadi. O svemu su upoznate i kanadska i američka vlada. Osim LNG terminala, Kanađani bi gradili i gasovod do Dugopolja i “nekoliko termoelektrana na gas”, dodaje dnevnik.

ŠAMAC - U Obudovcu kod Šamca u četvrtak je otvorena prva istraživačka bušotina, koja je deo strateškog projekta istraživanja nafte u Republici Srpskoj u koji ulaže Jadran-Naftagas, zajedničko preduzeće Naftne industrije Srbije (NIS9 i ruske kompanije NjeftgazInKor. Predsednik RS Milorad Dodik je tom prilikom zahvalio ruskim partnerima što je ovaj istorijski projekat za samo dve godine stigao do svečanog otvaranja bušotine, sa izglednim šansama za uspešnu komercijalnu eksploataciju. Generalni direktor NIS-a Kiril Kravčenko je najavio da će se detalji istraživanja znati početkom naredne godine. Planirana investicija za istraživanje nafte i gasa do kraja 2014. godine je 40,7 miliona dolara, a za fazu eksploatacije 188,3 miliona dolara, ukoliko se dokažu rezerve. [Srna](#)

UNKS

Udruženje naftnih kompanija Srbije

SPLIT - Evropska agencija za sigurnost na moru (EMSA) planira da do kraja ove godine stacionira na Jadranu potpuno opremljen brod koji bi u slučaju havarije tankera, izlivanja nafte ili nesreće na naftnom, ili gasnom postrojenju, bio spreman da u roku od 24 sata krene u pomoć članici EU ili njenim morskim susedima, piše 30. maja Slobodna Dalmacija. Za sada nije poznato da li će "oil spill response vessel" biti smešten uz hrvatsku ili italijansku obalu.

У СЛУЖБИ ВАШЕГ ПОСЛОВАЊА

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника, која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Нашим члановима смо подршка у свакодневном пословању уз услуге пословног информисања и саветовања, едукације и стручног усавршавања и заштите интереса пред државним органима и институцијама.

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

 **ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**